

השזהת והמעלה

בן הוחר.

והוינו בה: **אשכחן מוקטרי פנים**, שנשחטו בפנים, שהיה עליו להעלותם כדינים בפנים, והעלו בחוזין, ולכן חייב על העלאתו.

מוקטרי חוץ, שוחחן בחוזין, וכבר נפסלו בשחיתתן, ואחר כך העלם בחוזין, מnellן שחביב?

אמר رب כהנא: אמר קרא, "וְאֶלְמָת תאמֵר: איש איש אשר יעלה עולה או זבח". וקרינן, "ועליהם" שם שמעתו, על הראשונות, שהזהיר עליהם מקודם, דהיינו על שחוטתי חזון שנאמרו בפרשה לפני זה, תאמור, שאם העלה אותם בחוזין חייב.

מתיקות לה רבת, מי כתיב "ועליהם תאמר"? והרי "וְאֶלְמָת" כתיב, ואם כן, "וְאליהם" קринן!

אלא, מוא"ז מוסיף על עניין ראשון נלמד

ומתרצין: אלא בגזירה שוה למדנו לאזהרת שחיטה בחוזין, כדרכי יוחנן.

דאמר רבי יוחנן: **אתיא לאזהרת שחיטה בחוזין בגזירה שוה** "הבאה—הבאה" מהعلاה בחוזין.

מה להלן, בהعلاה בחוזין, לא ענש הכתוב אלא אם בן הוחר. אף כאן, בשחיטה בחוזין, לא ענש אלא אם בן הוחר. כי גזירה שוה המופנית לצורך לימוד זה הרוי היא נחשבת כאילו נכתב הדבר במפורש, ואין זה לימוד מן הדין".

קד-א **רבא אמר:** אזהרה לשחיטה בחוזין נלמדת בהיקש, כדרכי יונה.

דאמר רבי יונה, נאמר שם תעללה עולותיך ושם תעשה", **אתיא שם** האמור בעשיות הקרבן מ"שם" האמור בהعلاה, בהיקש.⁽²¹⁾ מה להלן, בהعلاה, לא ענש אלא אם בן הוחר, אף כאן, בשחיטה, לא ענש אלא אם

מן הדין.
וראה בגבורות ארי מכות [יח, ב] שהקשה בן نقط שהמקירב בחוזין עובר בלאו הבא מכל עשה, אך ראה בהערה 2 שיש צד שאין בו אלא ביטול עשה, ויתכן שעל כך אין מזהירין מן הדין, כי איינו "עובד" בעשה.

ובמנחת אברהם ישב את שתי הקשוויות ע"פ המבואר בהערה הקודמת שנידון הגמורא ללימוד מהקל וחומר לאו מיוחד לשחוטי חוץ כדי להשיב עליהם קרבן, ועל כך מקשין שאין מזהירין מן הדין במקומות שיש עונש ועשה אלא משום שהלימוד הוא שהאיסור כלל בלאו שלמידים ממנו, אבל על לאו חדש אין למידים. 21. רשי"י פירש שהוקשו שאר עשיות להعلاה,

חנוך [קפו] הקשו מכאן לדעת הרמב"ם [סהמ"ץ שורש יד] שכחוב כי על עונש המפורש בתורה מזהירין מן הדין. ובאבן האזל [פי"ח מסנהדרין] כתוב שדברי הרמב"ם הם רק באופן שלא התחדשה מן הדין שום תוספת בעונש, ובהרוח שיש אזהרה כי לא ענש הכתוב אלא אם בן הוחר, אך ככלא ההפרש אלא חיב ברות, ועיי' לממוד אזהרה מן הדין אתה בא ללמידה גם מלוקות וקרבן על השוגג, ודאי שב הכלל שאין מזהירין מן הדין.

ובמנחת חנוך [שם] ומזכה איתן הקשו עוד על שיטת המגיד משנה [מאכ"ס שם] שבמקומות שיש גם עשה מזהירין מן הדין, והמקירב בחוזין יש עליו גם עשה [cmbואר ברמב"ם פי"ח מעעה"ק ה"א] ולמה לא נזהירנו